

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jednostranná změna (smluvního) závazku s operátorem - 2. díl

V minulém dílu* seriálu jsme hovořili o institutu jednostranných ultimativních změn a rozebírali jejich právní úpravu. Dnes se zaměříme na některá rozhodnutí a rozebereme vztah obecné a zvláštní právní úpravy.

Vybraná rozhodnutí ve věci jednostranných změn

Jak již bylo minule nastíněno, úprava jednostranných změn smlouvy mezi účastníky a operátory je poměrně zajímavá, což se promítá i do rozhodovací praxe ČTÚ, případně až do soudního přezkumu.

V rámci řízení o námitce proti vyřízení reklamace, kterému předcházelo zamítavé rozhodnutí v reklamačním řízení, posuzoval ČTÚ možný jednostranný rozsah změn smlouvy u operátora Vodafone, který v září roku 2014 provedl jednostrannou změnu obchodních podmínek ve vztahu k dodatečnému nákupu datových balíčků. Původně Vodafone po vyčerpání datového objemu zpomalil účastníkovi přenosovou rychlost a zákazník mohl v případě zájmu dokoupit další datový objem, čímž došlo k opětovnému zrychlení dat dle možností sítě a jeho zařízení. Předmětnou změnou podmínek smlouvy došlo k situaci, kdy datové balíčky byly dokupovány automaticky okamžitě po vyčerpání základního sjednaného objemu dat, tedy bez výslovného právního jednání účastníka. Vodafone stavěl výslovný souhlas nezbytný k objednání služby na **konkludentním** jednání účastníka, když **nevyjádřil nesouhlas** s předmětnou jednostrannou změnou smluvních podmínek. Argumentace účastníka, v tomto případě dokonce spotřebitele, se opírala zejména o skutečnost, že podnikatel **nesmí** po spotřebiteli **požadovat další platbu** mimo tu, kterou je spotřebitel povinen uhradit na základě hlavního smluvního závazku, pokud spotřebitel nedal k této další platbě výslovný souhlas (§ 1817 OZ). Dle názoru ČTÚ není možné dovozovat tento souhlas neodstoupením účastníka od smlouvy z důvodu jednostranné změny podmínek, a proto meritorně rozhodl ve prospěch spotřebitele.[\[1\]](#) Výše zmíněné rozhodnutí posléze potvrdila i Rada ČTÚ v rozkladovém řízení.[\[2\]](#) Jednostranná změna smlouvy byla ze strany ČTÚ navíc posouzena i jako agresivní obchodní praktika podle OchSpotř, za kterou byla operátorovi pravomocně udělena sankce ve výši 1 mil. Kč.[\[3\]](#)

Dalším významným judikátem je rozhodnutí Městského soudu v Praze ve věci přezkumu rozhodnutí předsedy Rady ČTÚ ze dne 5. února 2009, č. j. 78 470/2008-603, kterým byla společnosti T-Mobile uložena pokuta ve výši 100.000 Kč za nedodržení povinnosti operátora informovat účastníka o jeho právu vypovědět smlouvu bez sankce v případě jednostranné změny smlouvy v souladu § 63 odst. 6 ZEK. T-Mobile vydal nové podmínky, kterými jednostranně zavedl službu Fair User Policy (FUP) spočívající v tom, že po překročení konkrétního objemu přenesených dat (např. 2 GB) účastníkem během jednoho zúčtovacího období došlo k omezení rychlosti přenosu dat. Soud dovodil, že takováto změna je zásadním zásahem do dosavadního smluvního vztahu a účastník smlouvy měl být poskytovatelem informován dle § 63 odst. 6 ZEK.[\[4\]](#)

Další přelomové rozhodnutí ČTÚ však posouvá povinnost včasného informování o jednostranné změně smlouvy a s tím související povinnost poskytnout účastníkovi právo odstoupit od smlouvy ještě o krok dále. ČTÚ dne 29. května 2018 rozhodl ve věci operátora T-Mobile, že operátor je povinen postupovat podle § 63 odst. 6 ZEK i v případě pouhé změny programové televizní nabídky digitální televize.[\[5\]](#) Toto rozhodnutí se z pohledu spotřebitele na první pohled zdá být logické a oprávněné.

Autor si však dovoluje polemizovat, zda je toto opravdu reálně proveditelné za současných zvyklostí na trhu s licenčními právy, neboť i kdyby operátor chtěl poskytnout právo odstoupit bez sankce, tak častokrát nebude schopen dodržet onu lhůtu pro řádnou notifikaci. Často totiž ani sám operátor neví, jaké programy bude s ohledem na autorskoprávní ochranu schopen za měsíc pouštět.

K problematice jednostranné změny smlouvy se úzce váže i tzv. decoupling služeb. Ten spočívá v tom, že účastník odebírá nějakou službu, v tomto případě se jednalo o službu přístupu do veřejné sítě internet, a zároveň má zadarmo vypůjčený modem, který je nezbytný k příjmu signálu. Společnost UPC se však rozhodla za vypůjčený modem požadovat další částku - z titulu pronájmu doposud vypůjčeného zařízení. Uchýlila se proto k jednostranné změně smlouvy v souladu se zákonnými požadavky, ale soud došel k názoru, že: „jednostrannou změnou všeobecných obchodních podmínek není možné závazkový vztah mezi účastníky založit.“[\[6\]](#)

Posledním rozhodnutím z rozhodovací praxe ČTÚ, kterému se tato stať bude věnovat, je rozhodnutí, kterým byla udělena pokuta ve výši 1 mil. Kč za spáchání správního deliktu společností UPC, ve věci porušení zákazu použití klamavé obchodní praktiky. Operátor UPC v období od září 2011 do září 2012 nabízel balíčky svých produktů s uvedením slibu „jedinečná cena, která platí napořád“. V září 2012 tuto nabídku ukončil a od 1. 1. 2013 ji přestal účtovat v původních „garantovaných“ cenách.[\[7\]](#) Byť tedy operátor UPC zcela dodržel podmínky § 63 odst. 6 ZEK o jednostranných změnách smlouvy (včetně možnosti účastníka odstoupit od smlouvy v případě nesouhlasu), dopustil se veřejnoprávního deliktu dle § 24 odst. 1 písm. a) OchSpotř, za který hrozila sankce dokonce až do výše 5 mil. Kč.

Vzájemný vztah obecné a zvláštní právní úpravy

Otázkou vzájemného vztahu obecné a zvláštní právní úpravy jednostranné změny ve smlouvách o poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací se nezabývají pouze akademici. Jelikož je to fundamentální otázka (i) pro správnou aplikaci právních norem, věnuje se jí též ČTÚ v rámci své rozhodovací praxe.

Je vhodné nejprve připomenout, že speciální úprava obsažená v ZEK, na rozdíl od OZ, stanoví **jiný procesní postup** pro jednostrannou změnu smlouvy, ale vůbec neupravuje **důvody a předpoklady** pro takovou změnu (§ 63 odst. 6 ZEK). Před účinností OZ ani neexistovala žádná obecná právní úprava, která by řešila podmínky jednostranných změn obchodních podmínek. Platila tak určitá smluvní volnost omezená základními principy civilního a ústavního práva a principy ochrany spotřebitele.[\[8\]](#)

Smlouva o poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací je typickým příkladem smlouvy uzavírané v běžném obchodním styku s větším počtem osob zavazující smluvní strany k dlouhodobému opětovnému plnění stejného druhu s odkazem na obchodní podmínky. A z povahy této smlouvy lze dovodit i rozumnou potřebu její pozdější změny (§ 1752 OZ). V případě, že ZEK neupravuje **rozsah, důvody a formu** ujednání o možnosti jednostranné změny, pak logicky nemůže být v těchto otázkách ve vztahu k OZ v režimu speciality. To ovšem neplatí o **procesu** uplatnění jednostranné změny smlouvy, který je speciálně vymezen v § 63 odst. 6 ZEK, zatímco v § 1752 OZ jen obecně.[\[9\]](#)

Též autoři komentáře zastávají názor, že ustanovení § 63 odst. 6 ZEK i přes mylný první dojem neupravuje podmínky jednostranné změny smlouvy, nýbrž pouze informační povinnost nad rámec rozsahu podmínek stanovených § 1752 OZ.[\[10\]](#)

Stejný názor zastává i ČTÚ, který se zabýval problémem vzájemného vztahu § 1752 OZ a § 63 odst. 6 ZEK např. v námitkovém řízení proti vyřízení reklamace na vyúčtování ceny služby. V tomto sporu se účastník domáhal odúčtování ceny a prohlášení neplatnosti jednostranné změny podmínek, kterou byla upravena služba kabelové televize O2 TV Flexi uzavřená se společností O2 na dobu jednoho

roku za současného užití automatické prolongace vždy o další stejně dlouhou dobu určitou. Poté, co došlo k automatickému prodloužení, operátor jednostrannou změnou smlouvy uvedl na trh nové balíčky televizních kanálů a zvýšil cenu služby. Společnost O2 provedla oznámení o jednostranné změně podmínek v souladu s § 63 odst. 6 ZEK (v dostatečném předstihu a 3 způsoby notifikace kumulativně). ČTÚ však v rozhodnutí dovodil, že je potřeba naplnit podmínky jak podle § 63 odst. 6 ZEK, tak i § 1752 OZ. ČTÚ tedy dovozuje, že v případě uzavření smlouvy na dobu určitou jednoho roku není naplněna podmínka dlouhodobosti závazku, přičemž ani neshledal rozumnou potřebu změny závazku, když ke změně došlo měsíc po automatické prolongaci. [11]

Závěr kapitoly

Tato minisérie se věnovala právní úpravě jednostranné změně smlouvy o poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací uzavřené se spotřebitelem. Autor dospěl k závěru, že právní úprava obsažená v ZEK je sice v postavení *lex specialis*, ale pouze v rozsahu, který upravuje materii nad rámec úpravy obsažené OZ. Jinými slovy, že **poskytovatel je povinen aplikovat obě zákonné normy**, aby provedl (jednostrannou) změnu smlouvy v souladu se zákonem. Prostor byl věnován i přelomovému a do jisté míry spornému rozhodnutí ČTÚ, dle kterého je změna programové televizní nabídky též jednostrannou změnou smlouvy, která se má řídit příslušnými zákonnými ustanoveními. Zde autor této práce poukazuje mj. na v některých případech faktickou nemožnost poskytovatele ovlivnit programovou nabídku jako takovou a tím pádem i na nemožnost zajistit soulad se zákonnými požadavky na platnost jednostranné změny smlouvy.

Mgr. Daniel Martiška,
Legal Counsel

*Tento článek navazuje na článek ze dne 15. 12. 2021, který je dostupný >>> [zde](#).

[1] Rozhodnutí ČTÚ ve věci námitky proti vyřízení reklamace proti společnosti Vodafone Czech Republic a. s., č. j. ČTÚ-16 628/2015-631/GrT ze dne 7. srpna 2015.

[2] Rozhodnutí ČTÚ č. j. ČTÚ-60 235/2015-603 ze dne 28. července 2016.

[3] Rozhodnutí předsedy Rady ČTÚ č. j. ČTÚ-35 682/2015-603 ze dne 23. září 2015.

[4] Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. března 2012, sp. zn. 11 Ca 92/2009-68.

[5] Rozhodnutí ČTÚ ve věci T-Mobile ze dne 29. 5. 2018, které nabylo právní moci dne 15. června 2018[online]. [cit. 2021-02-01]. Dostupné >>> [zde](#).

[6] Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 sp. zn. 23 C 177/2014-61 ze dne 25. března 2015.

[7] Rozhodnutí ČTÚ ve věci správního deliktu porušení zákazu použití klamavé obchodní praktiky proti společnosti UPC Česká republika, s. r. o., č. j. ČTÚ-32 684/2013-635/II. ze dne 19. prosince 2013.

[8] BOROVIČKA, Miloš. Vybrané aspekty spotřebitelských smluv. Praha, 2016. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Právnická fakulta, s. 35 a 52.

[9] BOROVIČKA, Miloš. Vybrané aspekty spotřebitelských smluv. Praha, 2016. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Právnická fakulta, s. 35 a 52.

[10] CHUDOMELOVÁ, Zuzana, BERAN, Marek, JADRNÝ Vratislav, NĚMEČKOVÁ, Šárka a NOVÁK, Jaromír Zákon o elektronických komunikacích: Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2016, s. 213.

[11] Rozhodnutí ČTÚ ve věci námitky proti vyřízení reklamace proti společnosti O2 Czech Republic a. s., č. j. ČTÚ-33 213/2016-631/GrT ze dne 29. července 2016.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)